

„Koronavirus reformuje školství. Škola musí v době koronavirové přijít za žáky domů.“

Koronavirus nečekaně zasáhl do všech oblastí lidského života a změnil fungování téměř celé společnosti. Lidé pracují z domovů, děti se učí z domovů a všichni se stali vězni ve vlastních domovech. Aktuálně se nacházíme uprostřed druhé vlny Koronaviru. Systém výuky a vzdělávání se oproti době před Koronavirem také drasticky změnil. V čem konkrétně se vlivem Koronaviru školství proměnilo?

V první vlně Koronaviru téměř nikdo nevěděl, jak postupovat. Všichni byli tou novou a neobvyklou situací velmi zaskočeni a proto se zpočátku improvizovalo, jak se dalo. Distanční výuka tehdy probíhala jen velmi zřídka, většina škol, učitelů a ani domácností na to vůbec nebylo připraveno. V přístupu k online výuce u škol byly velké rozdíly – některé školy neměly problém s tím okamžitě se přeorientovat na online výuku, jiné s tím naopak měly problémy velké a příčin bylo spousta – chybějící vybavení, učitelé, kteří nevěděli, jak aplikace ovládat, nebo třeba síla internetového připojení, aby školní WIFI byla schopna nápor připojených dětí zvládnout. I účast na online hodinách nebyla povinná, byť byly obě strany, tedy jak učitelé, tak žáci rádi, pokud se jí mohli účastnit.

Spíše se zadávaly samostatné práce a úkoly – například přečíst učebnici od určité strany do určité strany a udělat si z toho zápis a ten pak poslat. S dětmi se v tu dobu byli nuceni učit hlavně jejich rodiče, kteří si na svou novou roli jen velmi obtížně zvykali, a i kvůli tomu se Česká televize rozhodla spustit speciální výukový program UčíTelka, který měl dětem pomoci s učením a měl alespoň částečně nahradit školní výuku. Česká televize byla během první vlny Koronaviru velmi akční a snažila se pomoci situaci co nejlépe zvládnout, proto založila k tomuto účelu také web ČT EDU, kde děti mohly sledovat výuková videa všech možných předmětů.

Také jsem zaregistrovala velkou vlnu solidarity od knižních nakladatelství, a zejména nakladatelství učebnic, které zpřístupnili úplně zdarma mnoho svých produktů všem, kdo je potřeboval, do doby než se situace ohledně Koronaviru alespoň na čas zklidnila.

V současné druhé vlně nákazy je školství připraveno daleko lépe, než při vlně první. Osobně jsem měla možnost díky úvodnímu pedagogickému kurzu vidět, jak probíhá výuka jedné paní učitelky v jedné třídě v ZŠ Kunratice a musím říct, že její online výuka se efektivitou naprosto vyrovnala normální hodině ve třídě. Pro děti je, dle mého názoru, tento styl výuky přijatelnější, než se učit s rodiči.

Řekla bych také, že se skokově zvýšila úroveň digitální gramotnosti téměř celé společnosti. Nejen studentů a učitelů, ale také rodičů dětí a i lidí pracujících v jiných odvětvích. Spousta z nich byla nucena přejít na home office. Pro spoustu učitelů bylo a často stále je velmi stresující vyučovat přes některou z digitálních platforem, ale řekla bych, že se vlastně školství v určitém smyslu sjednotilo a zinovalo. I konzervativnější učitelé, kteří ještě před Koronavirem nevěděli, jak s digitálními technologiemi pracovat, jsou schopni se v nich dnes alespoň základně orientovat.

Žáci to v současné koronavirové situaci nemají jednoduché a na obzoru vyvstává mnoho neznámých - neví, kdy se opět vrátí do škol, zda budou muset čelit tlaku testování jejich znalostí, nebo zdali se například známky z tohoto ročníku budou počítat do průměru žákům devátých tříd při přihlašování na střední školy.

Je také více než jasné, že se nestihne probrat všechno učivo, které by se za dané období probrat mělo. Když vezmeme v potaz naddimenzované učební osnovy, které se stěží daří

plnit za běžného režimu a to často jen velice schopným učitelům, není reálné, aby se plnily v této situaci. To si naštěstí uvědomilo mnoho odborníků již v první vlně Koronaviru a tehdy se dokonce uvažovalo o úpravě školního kurikula, ke kterému však, pokud vím, zatím nedošlo. Tato situace v podstatě jen zviditelnila tento dlouho přehlížený problém, který se měl řešit již dávno, ale který se z neznámých důvodů stále zametal pod koberec, jako by neexistoval. Jde vlastně o jakýsi nedobrovolný sociální experiment, který se začal sám od sebe, v souvislosti s uzavřením škol a distanční výukou, odehrávat. Jak moc ovlivní děti a studenty současná situace v jejich budoucím životě a znalostech? Zvládnou děti přijímací zkoušky na střední školy? Toto téma se ale diskutovalo již v první vlně. Přitom by to určitě bylo potřeba.

Dále se, se současnou situací pojí riziko rozevření nůžek mezi schopnostmi a vědomostmi jednotlivých žáků - velmi totiž záleží na rodinném a také socioekonomickém prostředí. Přesto bych viděla pozitivum v tom, že spousta škol nabízí pro své žáky a studenty k zapůjčení technické vybavení.

Jaké má online výuka výhody a nevýhody?

Osobně vidím bohužel spíše ty nevýhody - děti udrží pozornost mnohem méně, než kdyby byly ve škole, jsou méně motivované tím, že jsou v domácím prostředí, a kvůli tomu, že se nepotkají s kamarády ve třídě a v neposlední řadě jsou na většinu úkolů dosti samy, pokud nepočítám rodiče. Mezi další problémy můžeme zařadit problémy technického rázu jako třeba nefungující zvuk, nebo mikrofon a rázem je vyučování pro dané dítě velmi omezené.

Závěrem bych dodala, že na naše školství můžeme být všichni právem hrdí za to, jak se k vyučování postavilo během první i druhé vlny Koronaviru. Všichni se snažili se rychle adaptovat na nové podmínky, a hledali různé způsoby, jak výuku uskutečnit. Někteří technicky zdatnější učitelé a také některé školy s dostatečným technickým vybavením již v první vlně spustili online výuku, a při druhé vlně již byla distanční výuka samozřejmostí. Je neuvěřitelné, jak rychle se bylo schopno školství adaptovat na nové podmínky. A je také velmi pravděpodobné, že se spousta z těchto novinek bude ve výuce využívat nadále i po skončení tohoto Koronavirového šílenství.